

CSONGRÁDI HIRLAP

POLITIKAI HIRLAP

Csapatunk Kutya elfoglalása után Kolomea közelében állanak

A német hadvezetés a keleti hadszínterén teljes mértékben ura a helyzetnek — Ujabb nagy szovjet támadások várhatók — Ujabb angol-szász légi terrortámadás a pápai nyaraló ellen — Matóli kezdve polgári személyek nem hagyhatják el Angliát — Miért utasította el Svédország az angol-szász követelést

A 6. magyar hadijelentés

A keleti hadszínterről érkező jelentések a magyar csapatok sikeres hadműveleteiről a következőkben számolnak be:
A Kárpátok előreépén egy magyar támadó kötelék eredetileg Zabie térségéből kiindulva támadó műveletek kiterjesztésével tekintélyes nagyságú területet szerzett délkelet, kelet és északkelet felé s e közben Kutya városka elfoglalása után gyors előretöréseivel megihusította a bolsevisták több ellentámadását. — Ettől északra más magyar erők tovább folytatták mozdulataikat a Pruth felső folyása vidékén, maradék szovjet csapatokat harcra kényszerítettek és szétverték.

Kolomea előtt

Sztaniszlautól keletre lendületesen haladt tovább a német és magyar csapatok támadó lendülete. A magyar honvédsereg csapatok Kutya elfoglalása után most már Kolomea közelében állanak. Nagyjában véve az a benyomás alakult ki, hogy a német hadvezetés ezidőszere az egész keleti hadszínterén teljes mértékben ura elhatározásainak és ereje tudatában várja a további fejleményeket, amelyeket nyilván szovjet részről fognak kezdeményezni.

Küszöbön állnak

a szovjet újabb nagy támadásai

A Moszkvában kiadott harctéri jelentések ugyan azt hangsúlyozzák, hogy a keleti hadszínter egyetlen szakaszán sem változott a helyzet, német katonai körökben azonban mégis az a benyomás alakult ki, hogy befejeződött a néhány napja észlelhető hadműveleti szünet s közvetlenül küszöbön állnak a Szovjet újabb nagy támadásai. Ugy Narva, mint Pszkov térségében, valamint Vitebszktől keletre a német légi felderítés megállapította, hogy vasuton szállított orosz erősítések vonulnak készületi állásokba. Kowel és Ovidiopólj között szintén nagyarányú csapateltolások és átcsoportosítások figyelhetők meg, amelyek szintén arra mutatnak, hogy ezen az arcvonalszakaszon is újabb szovjet támadások várhatók délnyugati irányban. A Krim-félszigeten ugyancsak nagyobb mértékű felvonulások és a rendelkezésre álló tartalékok átcsoportosítását figyelték meg.

Ujabb repülő-támadás

Castel Gandolfo ellen

A castel-gandolfói pápai nyaralót újabb angol-szász repülő-támadás érte. A bombák a pápai kastély közvetlen közelében robbantak és súlyos károkat okoztak. Míg a régebbi légitámadások elsősorban a parkban okoztak károkat, addig most maga a kastély is megsérült. A kastélyban ezidőszere menekültek és kibombáztak laknak. A Vatikán félhivatalos szócsöve, az Osservatore Romano a következőket írja a támadásról:

Az utóbbi napokban egyes repülőgépek, amelyek előzően hosszabb ideig köröztek a part és a pápai kastély feletti, robbanó bombákat dobtak le Castel Gandolfóra. Az egyik bomba a kastélytól 150 méterre robbant és betörte az összes ablaküvegeket. Egy másik támadásnál a kastély udvarára hullottak bombák és elpusztították a menekültek konyháját. A menekültek szerencsére nem szenvedtek kárt. Ezidőszere 4500 menekült tartózkodik a kastélyban és a parkban.

Csütörtöktől kezdve polgári személyek nem hagyhatják el Angliát

Az angol belügyminisztérium keddre virradóra rendeletet adott ki, amelynek értelmében katonai okoknál fogva polgári személyek nem hagyhatják el Angliát. A rendelet csütörtökön, április 27-én éjjelkor lép életbe. A már kiadott kiutazási enge-

délyek csütörtökön éjjelkor hatályukat veszítik. Csak ha valaki igazolni tudja, hogy fontos állami érdekekkel kapcsolatos sürgős ügyben kell utaznia, az kaphat kivételesen kiutazási engedélyt.

Angliát megbénítják a sztrájkok

Londonból jelentik: A jelenleg Londonban dúló sztrájkokról az április 21. és 22-i londoni lapok cikkeiben és képekben számolnak be, néhány lap pedig a sztrájkok valódi okait próbálja megállapítani. Londonban a legfontosabb autóbussz-vonalak üzemének fenntartására, Manchesterben pedig a sztrájkban álló gáz-üzemek üzemeltetésére csapatokat kértek.

A sztrájk miatt a legtöbb kárt a manchesteri háztartások, kórházak, vendéglők, sütőüzemek és hadfelszerelési üzemek szenvedtek. Meleg ételt Manchesterben ugyiszólván nem lehet kapni. A Daily Mail a londoni autóbusszsztrájkokról írva közli, hogy a kocsivezetők és kalauzok még mindig ezerszámra hagyják ott munkahelyüket. Ez az autóbusszsztrájk hét év óta a legnagyobb arányú. Több munkás vesz benne részt, mint az 1937-iben. A sztrájkolók nagyon felháborodtak a katonák munkábaállításá miatt és ezeket sztrájk törőnek tekintik. Mint a lap bangoztatja, ezzel a munkabeszüntetéssel a háborús kabinetet újabb kudarc érte.

Miért nem teljesíti Svédország az angol-szász követeléseket

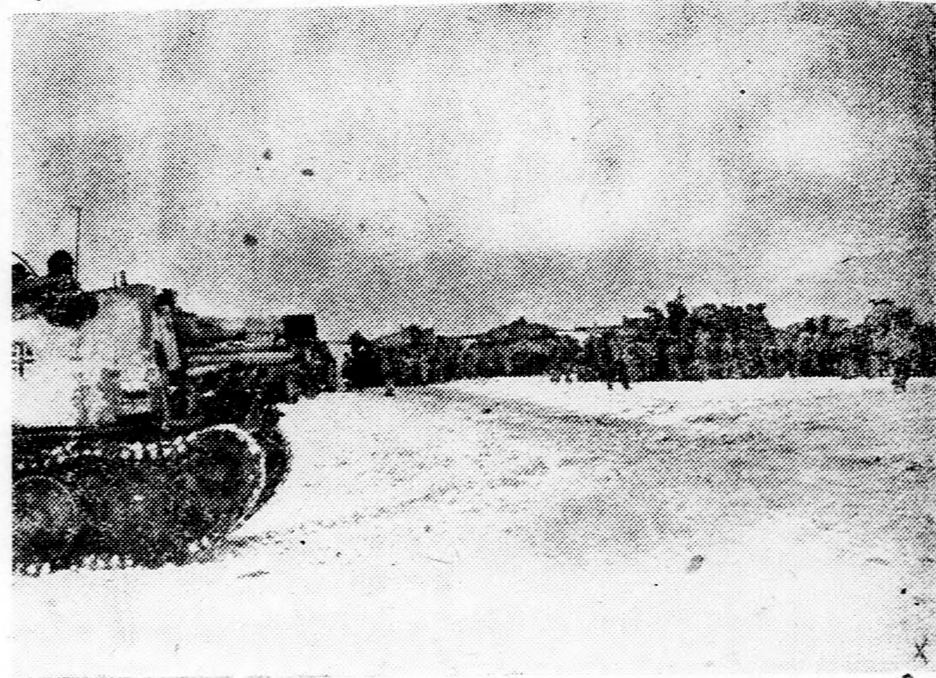
Stockholmi jelentések szerint — mint a brit hírszolgálat közli — a svéd kormány a válasza a szövetségesek jegyzékeire, hogy szüntessék be a golyóscsapások kivételét Németországba, udvarias volt ugyan, de negatív. Svédország — mondja a jelentés — a következő szempontokat hozta fel:

1. A szövetségesek kívánságának elfogadása egyoldalú megadását jelentené a nemrégiben kötött svéd kereskedelmi szerződésnek, amelyben az angol-amerikai hatalmak tudtával állapították meg azoknak a golyóscsapásoknak mennyiségét, amelyeket az 1944. évben Németországnak szállítanak.

2. Svédország teljes mértékben Németországtól függ életbevágó fontosságú szén, kőszén, műtrágya és ipara számára szükséges vegyszerek dolgában, nemkülönben a vas tekintetében, a szövetségesek ugyanis most nincsenek abban a helyzetben, hogy ezeket az áruszállításokat ellássák.

A 6. magyar hadijelentés

A honvéd vezérkar főnökének tegnap kiadott legújabb jelentése arról számol be, hogy honvéd csapataink a Pruthtól délre ellenséges harccsoportok szétverése után újabb fontos terepszakaszokat vettek birtokukba. A Pruthtól északra a szovjetnek páncélosokkal támogatott ellentámadását, a bolsevistáknak súlyos és véres veszteséget okozva, fölényesen visszaverték és 35 páncélost kilőttek. Kowel térségében közreműködtek egy ellenséges, körülzárt harccsoport megsemmisítésében, jelentős zsákmányra tettek szert és foglyokat ejtettek. A hadijelentéshez katonai helyről kiadott magyarázat rámutat arra, hogy hadvezetésünk a kezdeti hadműveleti sikerek után, amely a bolsevistáknak kényelmetlenné vált, számolt erős ellentámadásokkal, amely be is következett. Az ellentámadásokat visszavertük és ezzel beigazolódt, hogy a magyar katona nemcsak a támadásban, hanem a védekezésben is kiváló. Hogy milyen nagy erejű volt a bolsevisták ellentámadása, bizonyítja a csapataink által kilőtt páncélosok nagy száma. Csapataink tehát minden helyzetben megállják helyüket és teljes bizalommal nézhetünk a jövő elé. Különösen kitűnt a harcokban rohamüzerségünk, amelynek egyik egysége 1 páncélost, 38 löveget és tűzállást semmisített meg anélkül, hogy saját vesztesége jelentős volna és az ellenségnek 7-800 főnyi veszteséget okozott.

A keleti hadszíntér északi szakaszain átmeneti csend van. A német hadvezetőség nagy páncélos erők és tüzérség csoportosításával várja a bolsevisták új támadását.

— URÁNIA MOZGÓ —
 Aprilis 26-án, szerdán 5 és 7 órákor,
 27-én, csütörtökön 5 és 7 órákor 16 éven aluliaknak is
 Ragyogó fordulatokra felépített francia filmremek!
A sors beleszól

Kiemelkedik Agárdy örvezető teljesítménye, aki néhány emberrel 3 bolsevista löveget és 3 gépkocsit zsákmányolt.

A hadihelyzet

A német hadijelentés közölte, hogy Szabasztopolj térségében tegnap is meghiusultak a szovjet támadások. A Kárpátok és a Dayeszter között tovább folyik a magyar és német csapatok elfoglalása. Kovelj térségében megsemmisült egy körülzárt szovjet lovashadosztály, 38 löveg és nagymennyiségű fegyver jutott a németek kezére, vagy semmisült meg. Nehéz német harcirepülők Nápoly katonai célpontjait bombázták jó eredménnyel. A hétfőn Buzarestet és környékét támadó amerikai léghaderő 25 repülőgépet veszített. Angolszász repülőek terrorátadást intéztek Mannheim, Friedrichshafen ellen és 97 bombázót veszítettek, keddre virradó éjszaka Münchenet támadták meg, ahol súlyos károkat okoztak főleg kultúrtörténeti emlékekben és lakóépületekben. Brit bombavetőek Karlsruhe és Mannheim környékét támadták és eközben 45 bombázót veszítettek. Gyors német harcirepülők keletangliai célpontok ellen intéztek nagy támadást.

Nem jó „üzlet” az árdragítás

Bakos Antal budapesti lakos még 1942. november 29-én, Csanyteleken a hetipiacon a hatóságilag megállapított ár túllépésével több tömörkényi lakostól vásárolt különböző élelmiszert.

Igy Balogh Mihálytól 100 kg. bizott libát a 450 pengős ár helyett 6 pengőért, Tóth Mihályné, Antal Rozáliától 320 kg. irósvajat kg. ként 1150 pengőért, Varga Józsefné, Szabó Veronikától 67 és fél kg. vegyes buzaszizet kg. ként 3 pengőért, valamint Tóth G. Józsefné, Szabó Juliannától 61 csomagban lévő 260 dkg. örölpaprikát dkg. ként 10 fillérért vett részint saját részére, részint nyereséggel való továbbeladás céljából. A megvásárolt élelmiszereket Budapestre akarta szállítani és ott értékesíteni, de leleplezték és megindították ellene az eljárást.

A magyszabású árdragítási ügyet szombaton tárgyalta a csongrádi úzsorabíróság. Bakos Antal, mint elsőrendű vádlott azzal védekezett, hogy ő a megállapított áron vásárolta az élelmiszereket. Ezt a védekezését azonban világosan és minden kétséget kizáróan megcáfolta

az a tény, hogy a csendőrök a nála végzett házkutatás során megtaláltak egy jegyzéket, melyet Bakos Antal akkor készített, mikor megvásárolta az élelmiszereket. E jegyzékben pontosan a fenti árak voltak bejegyezve. Tehát ez bizonyítja arra, hogy a hatósági árat túllépte s így árdragítást követett el. Társai szintén árdragítást követtek el.

Az úzsorabíróság bűnösnek mondotta ki Bakos Antalt vádlott társaival együtt és vagyontalanságukra, illetve eddig még büntetlen előéletükre való tekintettel az alábbi ítéletet hozta ellenük:

Bakos Antalt, mint elsőrendű vádlott 1 hónapi fogházat, 3 évi hivatalvesztést és politikai joga gyakorlásának ugyanennyi időre való felfüggesztését mint mellékbüntetést kapott. Balogh Mihály 21 napi fogházat, 1 évi hivatalvesztést s politikai joga gyakorlásának ugyanennyi időre való felfüggesztését, Tóth Mihályné, Antal Rozália, Varga Józsefné, Szabó Veronika és Tóth G. Józsefné, Szabó Julianna fejenként 100—100 pengő pénzbüntetést kapott. Ez az

összeg behajthatatlanság esetén 20—20 napi fogházra változtatható át. Ezenkívül még mint mellékbüntetést, személyenként 1—1 évi hivatalvesztést, vala-

mint politikai joguk gyakorlásának ugyanennyi időre való felfüggesztését szabta ki rájuk. Valamennyi ítélet jogerős.

Élő akácfákat lopott el és tüzelt fel

Szecssei András csongrádi lakos, jelenleg Csanyteleken szolgáló gulyás, igen érdekes módon oldotta meg a tüzfű hiányt.

Az ellene tett feljelentés szerint nemrégiben a város tulajdonát képező akácaerdőből több élő fát kivágott és ellopott. Szecssei András másutt is követett el lopást. Így többek

között Cseuz Imrétől is több akácfát és egy szikvizüzemből kocsikerekeket tulajdonított el. Az ellopott fákat tüzre használta fel.

A rendőrség a feljelentés alapján erélyes nyomozást indított s Szecssei András hamarosan felelni fog megfontolatlanságaiért.

Drágán adta a tojást, — megbüntették

Tábi Ferenc pálmonostori lakos a tömörkényi hetipiacon, március 29-én a tojás darabját a hatóságilag megállapított áron felül adta el Nagy Lászlónak. Esendig 25 db tojást adott el a megállapított 23 fillér helyett 35 fillérért. Tábi Ferenc ellen árdragítói visszaélés vétsége miatt eljárás indult.

A tojásdrágító pálmonostori lakos ügyét most tárgyalta a csongrádi bíróság. Tábi Ferenc azzal védekezett, hogy nem tudta a tojás megállapított árát és azért adta a megállapított

áron felül. Azt elismerte, hogy az ártúllépéssel bűncselekményt követett el, de nem érezte magát bűnösnek, mert nem tudta a hivatalos árat.

A bíróság a védekezését nem fogadta el s Tábi Ferencet bűnösnek mondotta ki áru árdragítás vétsége címén, figyelembe véve büntetlen előéletét, 30 pengő pénzbüntetésre ítélte, mely nem fizetés esetén 10 napi fogházra változtatható át.

Az ítélet jogerős.

Kedvezményes tenyészkos-akció

Felhívjuk a juhtenyésztő gazdák figyelmét, hogy az 1944 évben is lehet kedvezményesen tenyészkosokat igényelni a város gazdasági hivatalában.

A kosok ára darabonként 200 pengő, melyet az igénylással egyidejűleg be kell fizetni a város gazdasági hivatalában.

Felhívás a hagymatermelőkhöz

Felhívjuk azokat a hagymatermelőket, akik 1944. április hó 5-én és 6-án a Mezőgazdasági Termelők Egyesült Szövetkezete kiküldötteinek vörshagymájuk

kat átadták, hogy átadott hagymájuk gazdakönyvbe való bejegyzése végett gazdakönyvükkel 1944. évi május hó 1-én, hétfőn délelőtt 8—11 óra között feltétlenül jelenjenek meg Csongrádon a Közéleti hívtel épületében (Városházán az udvarban hátul). Azoknak is kérjük megjelenését, akiknek nincs gazdakönyvük.

A Metesz makói kirendeltségének kiküldöttei akkor ott lesznek, hogy az átadott hagymatételeket a gazdakönyvbe bevezessék.

224 Metesz Kirendeltség Makó.

Szerkesztőség Kossuth t. 9 sz., a városháza mellett. Hirdessen lapunkban.

Segítsünk bombakárosult testvéreinken!

A pénzbeli adományokat átveszi, rendeltetési helyére juttatja és nyilvánosan nyugtázza a Csongrádi Hirlap szerkesztősége

A közkegyelmi rendelet végrehajtási utasítása

A Kormányzó a hivatalos lap vasárnapi számában megjelent legfelsőbb elhatározásai közkegyelmet hirdetett politikai jellegű bűncselekményekre. A Kormányzó kegyelemben részesíti azokat, akiket jogerősen elítélték a polgári, katonai vagy rendőri büntetőbíróóságok nemzeti irányú politikai mozgalommal, illetőleg törekvéssel összefüggően elkövetett politikai bűncselekmények miatt. A kegyelem kiterjed azokra is, akik ellen ez év április 22-e előtt elkövetett ilyen bűncselekmény miatt folyik eljárás. Kegyelmet kapnak azok is, akik ellen a német fegyveres erő kötelékébe 1944. január elseje előtt történt belépésük miatt indult büntető eljárás. Egyéni kegyelemben részesülhetnek azok is, akik nemzeti irányú politikai törekvéssel összefüggően kormányzó-sértést, továbbá közönséges vagy katonai bűncselekményt követtek el.

Megjelent az igazságügyi miniszeri rendelet a legfelsőbb kegyelmi elhatározásnak a büntetőbíróóságok hatáskörébe tartozó ügyek végrehajtásáról. Az általános rendelkezéseken kívül a végrehajtási utasítás részletesen intézkedik arról, hogy milyen eljárást kell követni a kegyelmi elhatározás egyes pontjai alapján.

A polgármester a főispánnál

Herke László dr. polgármester tegnap délelőtt Szentésre utazott. Felkereste Molnár Imre dr. főispánt, akinek jelentést tett az időszerű közigazgatási és közellátási ügyekről, majd az alispánnal és a megye más vezetőivel folytatott közérdekű dolgokról megbeszélést.

A polgármester a déli órákban tért baza Csongrádra.

Enyhítették a tejgyűjtés szabályait

A földművelésügyi miniszter az illetékes társmiszterekkel egyetértve elrendelte, hogy amennyiben a tejet az engedélyes üzemhelyiségen kívül gyűjti, a termelő a tejet nem köteles lezárni kannában a gyűjtőnek átadni, hanem az 1924. évi előírásoknak egyébként megfelelő, az egészségre ártalmatlan anyaggal megfelelően lefedett bármely más edényben is átadhatja. Az ilyen módon gyűjtött tejnek az elegyítése, a kellő tisztaság és a felmelegedéstől való megóvás mellett, az üzemhelyiségen kívül is elvégezhető. Ehhez a könnyítéshez a másodfokú iparhatóságengedélyeszköz szükséges.

Vasárnap kezdődik a himlőoltás

Felhívás az 1 éves gyermekek szüleihöz

Nemrég közöltük a polgármester részletes tájékoztatóját, amely szerint az 1943. április 1. és 1944. április 1. között született gyermekeket beoltják himlő ellen. Az oltás április 30-án kezdődik és folytatódóan tart május 7., május 14. és május 21-én, délelőtt 10 órakor az egészségháznál. Az oltásokat a városi orvosok végzik.

A beoltandó gyermekek szülei idezést kapnak. Emellett vitéz Gulyás Lajos dr. városi tisztiorvos figyelmezteti azokat a szülőket, akiknek egyéves gyermekük van, hogy gyermeküket oltásra feltétlenül vigyék el, ha idezést esetleg nem is kaptak, mert ez elsősorban saját érdekük, de az oltás elmulasztása súlyos következményekkel, büntetéssel jár.

Zsidó nem lehet semmiféle értelmiségi alkalmazott

A hivatalos lap közli a minisztériumnak 1540-1944. M. E. számú rendeletét, amely szerint tisztviselőként, kereskedőként, vagy más értelmiségi alkalmazottként, zsidó semmiféle ipari vagy kereskedelmi vállalatban, mezőgazdasági üzemben, vagy bármiféle más kereső foglalkozást folytató személynek kereső foglalkozása körében

alkalmazni, vagy foglalkoztatni nem lehet.

Részvénytársaság és szövetkezet igazgatóságának, vagy felügyelő bizottságának tagja, korlátolt felelősségű társaság ügyvezető zsidó nem lehet. A fennálló ilyen megbízatás a jelen rendelet hatálybalépésével megszűnik.

Engedély nélkül akart baromfit és tojást szállítani

A csongrádi csendőrség portyázó járőrei, hétfőn a gátéri batárreszen jártak. A gátéri állomáson az este 7 óra 5 perckor induló motorosnál egy gyanús viselkedő férfire lettek figyelmesek.

A csomagok gyors ellenőrzése és az igazoltatás során kiderült, hogy a gyanús viselkedő férfi, Fekete Imre csongrádi, Damjanich utca 4. szám alatti lakos. Fekete Imre 80 tyuktojást, 2 vágott, feltisztított libát és 2 tyukot akart engedély nélkül szállítani.

A csendőrök a további ellenőrzés során, az állomás várótermében találtak egy „gazdátlan” kosarat is, amelyben 20 kg. frissen töltött kolbász volt. A megállapítás szerint az a gyanu, hogy ez a gazdátlan kosár élelmiszer is Fekete Imre tulajdona, — bár ez még nem biztos.

A csendőrség az engedély nélkül szállítani akart élelmiszereket beszolgáltatta a rendőrségre, Fekete Imre ellen pedig eljárást indított.

Május 3-ig kötelesek visszaadni közellátási szelvényüket a zsidók

A zsidók élelmiszerellátásának szabályozása tárgyában kiadott és a Budapesti Közlöny vasárnapi számában közzétett közellátásügyi miniszeri rendelet kimondja, hogy a zsidók nem kapnak közellátási szelvényvet. A már kiosztott szelvényüket kötelesek legkésőbb május 3-ig visszaszolgáltatni annak a hatóságnak, amely azokat kiadta.

A rendelet végrehajtásával kapcsolatosan a zsidók részére új cukor-, zsír- és husjegyeket állítanak elő s azoknak a zsidók között való szétosztásáról az eddigi szabályok szerint a közellátásügyi miniszter, illetőleg a községi elöljáróság, vagy

polgármester gondoskodik. Az új jegyek kiosztásáig a zsidók nem válthatják be a jelenleg birtokukban lévő hatósági jegyeknek május 1-től kezdve érvényes szelvényeit.

A rendelet megállapítja, hogy a zsidó nehéz testimunkások étolajból (szeszámolajból) pótladagra nem tarthatnak igényt, husfejtag szemponijából azonban egy tekintet alá esnek a nemzsidó nehéz testimunkásokkal.

A rendelet alól azok mentesülnek, akik az előző rendeletek értelmében nem kötelesek megkülönböztető sárga jelvényt viselni.

Búzaszentelés

Tegnap volt Márk evangelista napja. Ezen a napon ősi magyar népszokás szerint, a határban búzaszentelést tartanak. Megszenteli a pap a búzát, hogy a Jóisten óvja meg minden veszedelemtől, jégesőtől és aszálytól.

Ilyenkor mindig eszembe jutnak a régi búzaszentelések. Imakönyvembe nézek, melynek lapjai között még ma is őrzök egy régi búzaszentelésről maradt búzaszálát. Ez a megőrzött szentelt búzaszál mi mindenre emlékeztet. — Látom újra, amint kis falunk templomából angyalhangú harangzene kísérete mellett indul a búzaszentelő bucsus menet. Szűzmária és Jézusszive lobogók alatt, lila ruhás pappal az élen, indul a körmenet. A ministránsok tömjézőt lógnak kezükben. A hívek énekelnek. Ki vezeti az éneket? — János bácsi, az ősz haju énekes, aki olyan sokáig énekes volt a Nagybaldogasszony templomnak.

Halad a körmenet a búzamezők felé. Kína már a hívek sokasága áll. Várják a papot. Az egyik búzatábla végénél asztal áll s azon egy maréknyi frissen szedett buza. Ahogy kiér a menet, megkezdődik a búzaszentelés. A pap szenteltvízzel beszenteli a búzát. Megfordul a négy világtól felé s szenteltvizet hintve áldást ad. Imádkozik. Vele mondják a hívek is az imát. Utána énekelnek... Mintha csak szentmise volna. — Az is van. Templom a tavaszi határ, oltár a búzamező. Még orgona is szól. A lebegő pacsirta orgonál. Így folyik a búzaszentelés. A megszentelt búzából mindenki tép egy szálát, elteszi imakönyvének lapjai közé s egy évig megőrzi, az új búzaszentelésig. — Ilyen volt a régi búzaszentelés.

Ma azonban a könyörtelen háború állandó légveszélye miatt nem lehet az ősi hagyományokhoz hűen megrendezni a búzaszentelést. Nem mentek ki a határba, henn a templomban volt a búzaszentelés.

Most úgy tűnik, mintha nem is volna búzaszentelés. Mégis talán most van csak igazán. A magyar nép most nem vonul ki ünnepélyesen, zászlók, lobogók alatt a búzaföldre. Mégis ma szentel búzát a legjobban. — Ezt a búzaszentelést ma vérevel csinálja! Véret hullatja, kihulló piros gyöngye harmatával szenteli be a magyar föld reményfadó, zöld búzáját.

Ma a vérünkkel folyik a szentelés. Hiszünk, hogy e nagy szentelésnek lesz eredménye. A magyar vér hullása által Istent megvédi a mi vetésünket.

Ez a vérszentelés nem lehet hiábavaió.

1944 ben, a világ'örténelem legnagyobb csatái idején vérel folyik a buzászentelés. És mert e vért mi hullatjuk, éppen ezért kell, hogy e vérhullás nyomán az érő kalászokat is majd mi arassuk le.

(V. I.)

Csekély felfagyási kár van a vetésekben

Az Országos Mezőgazdasági Kamara helyzetjelentése szerint a márciusi időjárás sem a mezőgazdasági munkák elvégzésére, sem a növényzet fejlődésére nem volt kedvezőnek mondható. A felfagyás veszélye elmult és ilyen károk csak kis mértékben mutatkoznak. Az éjjeli fagyok a gyengébb őszi vetéseket fejlődésükben visszavetették. A tavaszi rügyekadás márciusban még nem indult meg. A szőlők fagykár nélkül teleltek, termőrugek bőven mutatkoznak.

Az arató- és sommásmunkás szerződésük kötése vonatoltan folyt. A leszerződött munkások munkahelyeiket legtöbb helyen elfoglalták.

A gazdák meglepéssel vették tudomásul, hogy a többletgyepju beszolgáltatása után szövetellátásban részesülnek. Megnyugvást keltett a gazdák körében, hogy a jövő gazdasági évre vonatkozó új beszolgáltatási rendelet megszünteti a vágomarha igénybevételének rendszerét és meglepéssel keltett a rendeletek az állattenyésztés érdekét szolgáló intézkedése, amely az állatok és állati termékek buzaegységességét az eddigivel szemben felemelte.

Kancatörzskönyvelés lesz Csongrádon május 5-én

A földművelésügyi miniszter idevonatkozó rendelete értelmében az m. kir. hódmezővásárhelyi állami mentelep működési területén kancatörzskönyvelés lesz. Ebből az alkalmából minden gazdának be kell mutatnia kancáit, a létenyésztés fejlődése szempontjából a törzskönyvelő bizottságnak.

Csongrádon május 5-én, 8-11 óráig lesz a kancatörzskönyvelés a fedeztetési állomáson.

A kancatörzskönyvelésre minden létenyésztő gazda köteles elővezetni 3 évet betöltött kancáját, valamint a 3 évnél idősebb kancáit, melyek még egyáltalán nem voltak törzskönyvelve. A törzskönyveléshez elővezetett kancákat ivadékaikkal kell elővezetni.

A bemutatandó kancák és csikók származási okmányait (fedeztetési jegyeket) a létenyésztő tulajdonosok felettlenül vigyék magukkal a törzskönyveléshez.

RENDELJE MEG
a fronta honvéd
hozzátartozójának
a Csongrádi Hirlapot

Jelentés a vármegye közegészségügyi helyzetéről

Mészáros Ferenc dr. vármegyei tisztiorvos a közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén beszámolt a vármegye elmúlt havi közegészségügyi helyzetéről. A jelentés szerint a születések száma kedvező, a halálozásoké pedig kedvezőtlen volt. Egyébként mindkét szám majdnem pontosan a múlt év ugyanezen havában észlelt értékeknek felel meg. A természetes szaporulat az évi átlagnak megfelelő volt. A csecsemőhalálozások száma közepes, a hátrasságkötések száma az évszakhoz képest alacsony volt.

A fertőző megbetegedésekkel kapcsolatban bejelentette a tisztiorvos, hogy Kiskundorozmán újabb hat kiütéses tifusz megbetegedés fordult elő. A szokásos óvintézkedéseket változatlan mértékben megtették. Az időközben beállott melegebb időjárás a védekezés eredményességét kedvezően befolyásolja.

A mezőgazdasági munkás ruházati akció keretében — mondotta a tisztiorvos — a vármegye főispánja 297 darab egyenként 6 db pelenkát tartalmazó csomag vásárlására

szolgáló utalványt juttatott a vármegye lakosságának. Az utalványok kiosztását az egyes zöldkeresztes egészségvédelmi körök végzik az igényjogosultak részére, akik az utalvánnyal 36 pengő 28 filléres áron vásárolhatják meg a hat db pelenkát tartalmazó egységcsomagot. Az akció az e téren mutatkozó hiány enyhítésére rendkívül alkalmas és a csecsemővédelem terén jelentős kihatású.

Az iskolafogászati munkát az 1943-44-es tanévben különböző akadályok miatt csak három községben lehetett megszervezni. A végzett munka így is tekintélyes, mert 1065 tanuló fogaztatást vizsgálták meg és részesítették kezelésben.

Bejelentette ezután a tisztiorvos, hogy a belügyminiszter legutóbbi okokból az óvodák működését több helyen beszüntette bizonytalan időre.

A katonai szolgálatot teljesítő hatóságok orvosi száma jelenleg hat, ezek munkakörét két esetben hatósági orvosi teendővel megbízott magánorvos, négy esetben pedig a szomszédos egészségügyi körhatóság orvosa látja el.

Hogyan gondoskodhatnak a szőlőgazdák a kötözőanyagról

A szőlőművelésnek egyik fontos része a kötözés, ami abból is kitűnik, hogy a szőlő munkáltatás költségeiben a kötözés elég jelentékeny összeggel szerepel és a kapálás, meg a trágyázás költségei után következik. A szőlő ugyanis növekedése során évenként többszöri kötözésre is szorul, mert bár kuszónövény, de a maga arejéből kellően megkapaszkodni nem tud. A háború előtti években a kötözés elvégzése nem volt probléma, mert a legcélsebb és a legjobban kezelhető kötözőanyag, a raffia elegendő mennyiségben állt a szőlőgazdák rendelkezésére. Amióta azonban a raffia behozatala megszűnt, a szőlőgazdáknak meglehetősen nagy gondot okoz a megszerezésük bevált kötözőanyag helyettesítése.

A szakörök már régebben felhívták a szőlőgazdák figyelmét, hogy a raffiaháncs pótlása céljából idejében gondoskodjanak más kötözőanyagokról. Ebből a célból kukoricaháncsból, zsupszalmából, esetleg hársfaháncsból, vagy gyékényből, kákalevelből, fűzavesszőből, vagy pedig friss kenderiszárból készítenek kötözőanyagot.

Az egyik szaklap legutóbbi száma utmutatást ad arra, hogy ezeket az anyagokat miképpen kell előkészíteni úgy, hogy azok kötözésre a legteljesebb mértékben megfeleljenek.

Legjobb kötözőanyag a kukoricacsuhéj

A szalmával kötözés egyes szőlővidékeken már régóta megszokott eljárás. Erre a célra elsősorban a rozsszalmát hasz-

nálják, természetesen megfelelő előkészítés után. A hosszuzárú, kézzel kicsépeelt és árnyékban szárított rozsszalmát, mielőtt ezt kötőanyag sodernek, megnedvesítik, majd megtapossák, azután markonként megpuhítják és még nyirkosan sodorják. Ezzel a szőlő hajléait csak szorosan lehet kötni, mert a laza kötés könnyen kibomlik és lecsuszik.

A legolcsóbb és könnyen beszerezhető és elkészíthető szőlőkötöző anyag a kukorica csuhéjából állítható elő, még pedig úgy, hogy a kukoricafosztáskor a csuhét pár órai áztatás után, négy öt cm. széles csikokra hasogatják, végüknél összecsomózzák, csavarással összesodorják és így egy-másfél méter darabokra dolgozzák fel.

A száraz, szellős helyen rak tározott köteleket a szőlőkötözéskor jól lehet felhasználni.

A zölden vágott kender is jó

Erős, könnyű, jó kötözőanyag készíthető a hársfa, a bükkfa, esetleg a nyárfa, akác, eperfa, de főképpen a kötöző, vagy kosárfűz kérgéből, illetve annak háncsrészből. A fűzfák kérgét tavasszal legkésőbb május elejéig leszedik, még pedig úgy, hogy a fát balta fokával ütögetve, a kérgét hatnyolc cm. széles szalagok alakjában lehúzzák. A kéregcsikokat lazán összekötözik, körülbelül fél évig vízben áztatják, hogy a lazább részek elpusztuljanak és a háncsrostok külön váljanak. A vízből kiszedett kéregdarabokat tiszta vízzel leöblítik és megszáritják. A megszáradás után az egymás fölött

lévő háncsrétegek egymáshoz lehurthatók, illetve hosszú széles, lapos fonalak alakjában szelvélezhetőek. A háncszalagokat azután benedvesítik és teljes hosszukban bepödrük és így használják kötözésre.

A sás, a nád, a gyékényvel, a nyers fűzavessző kötözésre csak áztatás után, illetve még nedves állapotban használható, mert szárazon könnyen törnek s nehezen csomóztathatók, sőt a hajtásokat is sértesítik, ezért a szőlőkötözésnél csak a legnagyobb szükségben jöhetnek számításba.

Használható kötözőanyagot ad a zölden vágott kender is, amelyet erre a célra alkalmas helyen korán kell vetni, úgy, hogy a szőlőkötözés idejére a szár már elég erős, hosszuzárú legyen. Így minden különös előkészítés nélkül felhasználható.

Követendő példák

A Nyiregyházi Zsidó Tanács érdekes és feltűnő felhívást közöl a Nyirvidéki Szabolcsi Hirlapban: felsőbb hatóságok utasítására a zsidók 19 órától másnap reggel 7 óráig nem hagyhatják el lakásukat. A tanács felhívja a hitsorsosok figyelmét arra, hogy a rendelet mindenki a saját és az egész zsidóság érdekében a legszigorúbban tartsa be.

A makói polgármesteri hivatal szombaton olyan értelmű rendelkezést adott ki, mely szerint a zsidók, az ortodox és neológ hitközség vezetői kivételével, nem léphetnek be a város házára. A vezetőknél a hivatalos ügyük elintézése alkalmával senkivel sem szabad kezet fogniuk. A polgármesteri rendelet megtiltja továbbá, hogy a zsidók este 7 órától reggel 7 óráig az utcán tartózkodjanak, s tilos nekik a sétá is. Akiknek nappal fontos elintézni valóját van, sietve járjan az utcán és ne ólálkodjon. A rendelet megszegői ellen szigorú eljárást indítanak.

MEGJELENT
az
EGYEDÜL VAGYUNK
szenzációs új száma
Kapható az összes trafikokban

A fonást újból megkezdtem. Fonálókat és asszonyokat felveszek. Molnárné, Pacsirta u. 34. 273

Egynegyed bukrosi járás eladó, ért. Jékai u. 9. 290

Bukrosi Legeltetési Társulat Elnöksége tudatja, hogy a ki nem váltott járások f. hó 28-án délelőtt 9 órákor a bukrosi irodán árverés alá kerül. A jószág kiállítás 29-én lesz. A járás kiváltás még a mai napon 1 óráig eszközölhető. 274

CSONGRADI HIRLAP
Felölös szerkesztő:
Vitéz Négyesi István.
Felölös kiadó: Szeder János.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-tér 9.
Előfizetési ára havonként 3-40 pengő.
Egyes szám ára hétköznap 14,
vasár- és ünnepnap 20 fillér.
Nyomatott: László és Szekeres
könyvnyomdájában, Kossuth u. 28.